

- ... **NAJVÄČŠÍ DAR ROKA 2018**
- ... **KTOSI JE ZA DVERAMI**
- ... **REFORMÁCIA – NENOSTE OSLA NA PLECIACH**
- ... **OKIENKO MOS**
- ... **MODLITEBNÁ REŤAZ**
- ... **KRISTUS V STREDE VIANOC – ROZHOVOR**
- ... **REFORMAČNÉ OKIENKO**
- ... **CIRKEVNÉ SÚDNICTVO ECAV**
- ... **VIANOČNÝ ČAS**
- ... **KONIEC ROKA**

NAJVÄČŠÍ DAR ROKA 2018

Ukončený volebný proces na všetkých úrovniach ECAV, právoplatnosť volieb nových predstaviteľov dištriktov a generálnej cirkvi možno považovať za azda najväčší dar roka 2018 pre ECAV na Slovensku a jej členov. Tento dar môžeme zároveň prijať symbolicky v závere adventu, iba pár dní pred Štedrým dňom. Dnes môžeme konštatovať, že právoplatne zvolenými novými členmi **Predsedníctva ECAV na Slovensku** sú: **brat Mgr. Ivan Efko ako generálny biskup a brat Ing. Ján Brozman ako generálny dozorca**. Teší nás rovnako aj to, že svojej funkcie sa už skoršie ujali rovnako aj brat Mgr. Ján Hroboň ako biskup Západného dištriktu a brat Ing. Ľubomír Pankúch ako dozorca Východného dištriktu.

Nech im Hospodin mocne žehná v ich službe, dáva múdrosť pri rozhodnutiach, obdarúva schopnosťou spolupráce a otvorených srdc v prospech celej cirkvi. Vďaka patrí bratovi biskupovi Mgr. Slavomírovi Sabolovi, ktorý vykonával zastupovanie generálneho biskupa v prechodnom období. Poďakovanie patrí všetkým členom cirkvi a cirkevným zborom, ktorí sa svojimi modlitbami prihovárali u Hospodina o milosť a svojimi rozhodnými postojmi zápasili o transparentné ukončenie volebného procesu, naštartovanie obnovy našej cirkvi. Ďakujeme za podporu - morálnu, finančnú či modlitebnú všetkým čitateľom Reformačných listov.

Rok 2018 sa zaradil k veľmi silným osmičkovým rokom, ktoré hýbali históriou našej spoločnosti, teraz aj našej cirkvi. Spoločnosť, celé Slovensko, sa od začiatku roka zmiatlo v zápase o slobodu slova, za ktorú dvaja mladí ľudia zaplatili životom. Vládne elity museli odpovedať na mnohé podozrenia, nastala zmena vo vedení vlády a niektorých jej členov, nie však celej vlády. Zápas o slušné Slovensko pokračuje ďalej. Desiatky tisíc ľudí na námestiach povedali jasne, že si prajú transparentné nakladanie s verejnými financiami, ohľaduplnosť, slušnú komunikáciu a obnovu verejných inštitúcií ako je polícia, súdov či prokuratúry. Tie paralely s našou cirkvou nie sú náhodné. Zažili sme veľmi zložitý rok, ktorý mnohých zranil, mnohých zmiatol, ale to podstatné, čo z tohto roka zostáva je zápas za obnovu ECAV na Slovensku, za vrátenie slušného slovníka do evanjelických médií, za riešenie podstatných záležitostí, ktoré prospejú cirkevným zborom, ich členom a za rozvoj služby našej cirkvi, ktorá prospeje celej našej spoločnosti.

Najväčším darom v dejinách ľudstva je však **narodenie a príchod Pána Ježiša Krista na svet**. V ňom máme nádej na obnovu našich životov a obnovu našej cirkvi. Ďakujeme Pánu Bohu za rok 2018, za ukončenie volebného procesu a jeho výsledky. Prosíme o múdrosť pre rok 2019 a naštartovanie novej etapy v živote našej cirkvi, ktorej znakom bude postupná obnova vzťahov, dôvery a spolupráce. **Nech Hospodin vedie naše kroky.**

Martin Kováč, predseda HELP, o.z.

KTOSI JE ZA DVERAMI

Mnohí poznajú reláciu Jula Satinského a Milana Lasicu „Ktosi je za dverami“. Sem si pozývali rôznych známych hostí, ktorí čakali za dverami a po úvode vstupovali na scénu. Bola to taká chvíľka napätia, otázkou bolo, kto je za tými dverami a vojde nimi dovnútra. Aj keď sa to vlastne vedelo, alebo aspoň tušilo. Čo v skutočnosti diváci očakávali najviac bolo to, čo bude nasledovať. To najzaujímavejšie bolo nie to, kto je za dverami, ale čo sa bude diať na scéne.

Toto nie je nejaká nostalgická spomienka na akúsi dávnu reláciu. Je to niečo, čo zažívame vo svojich životoch vždy znovu. Jednu takú „reláciu“ prežívame v cirkvi aj teraz. Prednedávnom sme mali voľby biskupov a dozorcov. Kandidáti boli „za dverami“, čakalo sa kto vojde, kto bude zvolený. Možno sme to tušili, alebo aspoň dúfali. To najzaujímavejšie je však pred nami. Čo sa bude diať? Akým smerom sa bude naša cirkev uberať na scéne tejto spoločnosti? Aké budú dialógy? Aká bude vládnuť atmosféra? Toto všetko s napätím očakávame.

A nielen očakávame. My to aj tvoríme. Toto nie je hra, kde niekoľko hercov na javisku tvorí dej a diváci sa pozerajú a tleskajú alebo pískajú. Tento príbeh tvoríme spolu. Možno to nebude také jednoduché, pravdepodobne prídu chvíle, keď sa bude zdať, že sme v slepej uličke, možno budú občas viaznuť dialógy. Vždy je jednoduchšie, keď jeden určuje, čo sa bude diať a ostatní len počúvajú. Ale sme spoločenstvo a tu jednoducho musíme „hrať spolu“. A máme nádej, že to bude aspoň chvíľu dobrá hra.

Je ešte jeden príbeh, do ktorého sme pozvaní. Ten najdôležitejší príbeh tohto sveta. Príbeh, keď do nášho života vstupuje Boh. Vždy nanovo nás učí otvárať dvere nášho srdca. Na prahu adventu stojíme opäť pri dverách, ktoré treba otvoriť. Príbeh nášho života sa zmení len vtedy, keď na scénu vstúpi Pán Ježiš. S Ním sa menia naše dialógy, mení sa atmosféra, s Ním prichádza pokoj do nášho vnútra a zmierenie vo vzťahoch, v Jeho prítomnosti to prestáva byť hra o tom, kto je lepší a viac vynikne a začína to byť hra o tom, čo môžeme urobiť spolu. A v tomto čase sa nám Pán Ježiš prihovára: „Ajhľa, stojím pri dverách a klopem.“

**Ján Oslík, farár v CZ Modra
(prevzaté so súhlasom autora
z časopisu Melanchton)**

REFORMÁCIA – NENOSTE OSLA NA PLECIACH

Iste poznáte pasáž evanjelia, kedy Pán Ježiš vstupuje do Jeruzalema. Na chrbte osliatka. Stlali mu palmy, volali Hosanna. Dav, ktorý išiel popri Pánovi Ježišovi volal na slávu Bohu. Na slávu Synovi Dávidovmu. Pán Ježiš vynikal nad davom práve preto, lebo sedel na oslici. Teda mnohí ho mohli vidieť. Bolo jasné, komu na slávu volajú, komu stelú palmy.

Keď sa trochu rozhlíadnete okolo seba, tak iste uvidíte ako by mnohí radi vynikli na pleciach Pána Ježiša. No nie ako zachránené ovečky, ale ako osol, ktorý by mal – naopak – Pána niešť, aby On vynikol, aby Jeho bolo vidieť. Pán Ježiš neprišiel vyzdvihovať oslov. Prišiel zachrániť, spasiť, čo zahynulo. Predsa sa nájdú takí, ktorí putujú v dave na pleciach Pána Ježiša. Vynikajú nad davom a oslavné ódy im pozdvihujú bradu.

Pohľad vôkol nám iste ponúkne aj obraz, kedy človek nesie na pleciach osla. Osla, ktorý chce vyniknúť. Ktorý chce ukázať seba samého, v akejsi maske kultu osobnosti. Aj tí, ktorí vedia o Pánovej obeti, vedia koho majú zvestovať, vedia prečo prišiel, sa nechajú takto vyzdvihovať. To je bolestivé poznanie pre veriaceho človeka. Viera nás vedie k tomu, aby vynikol Pán nad všetko to, čo robíme. No ešte bolestivejšie je, ak sa nájdú tí, čo pokojne vezmú osla na plecica a nesú. To nie sú osliatka priviazane v dedine spolu s oslicou, ktoré Pán kázal priviesť, (Mt 21,2) aby Mu poslúžili. To sú zblúdili osly.

Ďalší obraz, ktorý sa tu ponúka je aj zmanipulovaný dav. Zaslepený manipuláciou, ktorá sa v dnešnej elektronickej dobe veľmi ľahko dá realizovať. No aj táto doba potrebuje ľudí. Elektronika sama to nezrealizuje. Dav sa tvári akoby vítal toho pravého. Nie je to pravda. Bolestivé na tomto dianí je to, že manipulátori, ktorých je málo, ale majú veľké možnosti na vplyv, no nevedomujú ako ľuďom ubližujú, ukazujú na cestu, ktorá nevedie do Božieho kráľovstva. Seba prezentovaním, vyvyšovaním dávame Spasiteľa do úzadia. Nabok.

Bratia a sestry, zdalo by sa, že téma vjazdu Pána Ježiša do Jeruzalema je na inú časť roka. Pripúšťam. No skúste si spomenúť na to, keď bol M. Luther pozvaný do Augsburgu, čo prežíval. Myslíte, že to bolo jednoduché? Veď sa niektorí zaprisahávali, že ho zabijú. Keď prišiel tam, tak sa u neho prejavili vážne črevné problémy. Ale, niesol Krista. Neniesol na pleciach nejakého osla, ktorý hlásal čosi... Niesol živého Krista. Bol si istý tým, čo čítal v Písme. Taký istý, že čím viac sa mu vyhrážali, tým mal väčšiu odvahu. Autorita Písma bola väčšia, ako autorita človeka. Teda znova musím napísať, neniesol osla na pleciach, ale živého Krista. A to je to pravé reformačné – Kristus, Milosť, Písmo a Viera. *Veru vám hovorím: Keby niekto povedal tomuto vrchu: Zdvihni sa a zval sa do mora! a nepochyboval by v srdci, ale veril by, že sa stane, čo hovorí, stane sa mu.* Mk 11,23

Nesme posolstvo evanjelia nášho Pána Ježiša Krista svetu. Pozrite si len správanie okolia a uvidíte, aké je toto naliehavé.

Ján Brozman, generálny dozorca ECAV

Koľko kázní sme za svoj doterajší život už počuli? Koľko kázní už počuli bratia a sestry, ktorí pravidelne desaťročia navštevujú nedeľné bohoslužby. Stačí na to jednoduchá násobilka a zistíme že nám vyjde číslo, ktoré u mnohých presahuje tisícku. Keď som si to vypočítal a predstavil, priznám sa, namiesto toho, aby sa to potešilo, zamrazilo ma. Prečo? Stále verím, že počuté Božie slovo má moc meniť ľudské srdcia, životy a postoje, veď Písmo o tom jasne viackrát hovorí. Napr. Pavol píše: „*Čo teda hovorí? Blízko teba je Slovo, v tvojich ústach a v tvojom srdci, to znamená slovo viery, ktoré hlásame. Pretože ak svojimi ústami vyznáš Ježiša ako Pána a vo svojom srdci uveríš, že Boh ho vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom veríme v spravodlivosť, ale ústami vyznávame spásu.*“ Rim 10, 8 – 10

Prečo ma zamrazilo? Prečo to ale potom v našej cirkvi, v našich zboroch vyzerá tak, ako to vyzerá? Nemá Božie slovo moc meniť ľudské životy? Kostoly sú stále prázdnejšie, viaceré zbory spejú k zániku, mladí nemajú záujem chodiť do kostola, študovať teológiu, viac a viac z myšlienok a názorov sveta preniká do kázní a kostolných lavíc. Preto! A len pokračujme v ťažkom premýšľaní: Prečo vidíme tak málo mocou Božou zmenených životov a obnovených rodín. Kedy naposledy niekto prišiel do nášho cirkevného zboru vďaka tomu, že uveril a činil pokánie a hľadal nové, živé spoločenstvo bratov a sestier? Že zažil, ako sa cirkev miluje, žehná si, modlí sa z seba. Ne počítame v našej cirkvi ľudí len vďaka krstom a tým, ako tak vyrovnávame počty tých, čo zomrú, tými, ktorí sa narodia? Len budme úprimní, koľko z tých pokrstených detí aj reálne ostane v našich zboroch? Koľko? Sme ochotní si priznať realitu? O pohľade na realitu hovorí aj pisateľ listu Židom: „*Lebo evanjelium sa nám práve tak kázalo ako im. Ale počuté slovo nič im neosožilo, keďže nezrástlo mocou viery s tými, čo ho počuli.*“ Žid.4,2 Nie sú naši veriaci vystavení „falošnému“ evanjeliu v zmysle: „sme evanjelici, pokrstení, confirmovaní, chodíme pravidelne v nedeľu do kostola, nie sme až takí hrozní hriešnici ako ľudia okolo nás (asi), platíme, čo platiť máme a občas aj niečo navyše – tak Boh musí byť rád, že nás má a dá nám, čo si zaslúžime.“ Viete na čom stojí takáto viera, takýto život? Je to hlboký, nestabilný, zradný piesok. Postavili sme si dom, ktorý je sa skôr či neskôr aj tak zosype, pretože nemá to najpodstatnejšie – základy. Posledná ťažká polemika: „kedy naposledy nejaký človek uveril a bol spasený vďaka nášmu kázaniu, vďaka našej službe?“

Áno, Pán Ježiš nás miluje, preto prišiel na tento svet, preto sa udialo to všetko, o čom čítame v Božom slove. Ale aká je naša odozva na tieto úžasné Božie pravdy? Toľkokrát sme ich už počuli, poznáme ich naspamäť, otčenáš či krédo odriekame ako mantru, ale s našim vnútrom, našim srdcom to ani nepohne. Počúvame Božie slovo, ale neplníme ho! Nezástli sme s ním vierou. Jakub si pri tejto téme nedáva servítku pred ústa: „*Budte činiteľmi slova, nielen poslucháčmi, ktorí klamú sami seba.*“ Jak.1,22

Božie požehnanie, plnosť, radosť, prijatie, milosť a odpustenie, nekonečné more Božej lásky a dobroty je tu úplne pre každého, ale podľa Božích pravidiel. Musíme, opakujem, musíme byť pred Pánom tí, ktorí to slovo, ktoré počujú, ktoré im Duch Boží oživuje, aplikujú a uvádzajú do života. Budujme základy, kopme hlboko, a Pán sa s radosťou prizná a pomôže. Pán Ježiš jasne hovorí: „*Vy ste moji priatelia, ak robíte, čo vám prikazujem.*“ J.15,14

Si len poslucháč, ale si ochotný sa pri budovaní základov zapotiť, odrieknuť si mnohé, aby si sa uistil, že sú hlboké, dostatočné a pevné. A potom môže prísť búrka, aká len chce. Ostaneš pevne stáť. V mene Ježiš.

Stanislav Kocka

Dnes môžeš byť sentimentálny

Dnes môžeš aj plakať

Dnes je dovolené

Cítiť

Objímať

Snívať

Spomínať

Radovať

Tancovať

Milovať

Prejsť sa...

Dnes môžeš odpúšťať

Sebe i ostatným

Dnes môžeš zavolať

Stratenému hlasu

Stratenému srdcu

Vždy sa poteší!

Sú Vianoce

Trochu ľudské

Trochu božské

Vianoce...

...-...

Eva Bachletová

**„PRED SVITOM VSTÁVAM; VO-
LÁM O POMOC; A DÚFAM
V TVOJE SLOVO.“**

Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry, pozývame vás, pridajte sa ku nám a zotrávajme v modlitebnej reťazi za našu cirkev, za bratov a sestry vo viere, za deti, mládež, za rodičov, za pracujúcich i dôchodcov. Do našich modlitieb porúčajme aj našich milých sestry a bratov biskupov, seniorky, seniorov, farárky, farárov, kaplánky a kaplánov, ako aj dozorcov a presbyterov.

V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

KRISTUS V STREDE VIANOC

Rozhovor s Martinom Šefrankom, námestným farárom v Cirkevnom zbore ECAV na Slovensku Bratislava Legionárska

Martin Šefranko

Martin Šefranko (50 r.) sa narodil v Bánovciach nad Bebravou. S dvomi súrodencami vyrastal v neďalekých Podlužanoch v rodine ev. farára. Pre stavbu kostola vo fílii Timoradza bol otcovi odňatý štátny súhlas a musel prejsť na iné pôsobisko. Stal sa ním zbor Opiná v okrese Košice okolie. Tam Šefrankovci bývali od r. 1975. V závere r. 1993 sa presťahovali do Púchova, do ďalšieho miesta otcovej duchovenskej služby.

Martin Šefranko po maturite (1987) na gymnáziu v Košiciach absolvoval dvojročnú základnú vojenskú službu v Prostějove a Žatci. Po návrate z nej študoval od októbra 1989 na Slovenskej ev. bohosloveckej fakulte (v súčasnosti EBF UK) v Bratislave. Dva semestre strávil na študijnom na pobyte na Ev. teologickej fakulte v nemeckom univerzitnom meste Tübingen. Ordinovaný bol v júli 1995 bratom biskupom Ivanom Osuským. Následne pôsobil ako kaplán a od r. 1998 ako farár v Cirkevnom zbore Ružomberok, od r. 2006 aj ako konsenior Liptovsko-oravského seniorátu (LOS). V r. 2007 si ho Cirkevný zbor Bratislava zvolil za farára. Po zrušení pôvodného zboru pracuje v jednom z jeho troch nástupníckych novozriadených zborov: Bratislava Legionárska. V r. 2005 – 2006 absolvoval v Štutgarte 6 týždňový kurz v oblasti pastorálnej klinickej starostlivosti.

V minulosti bol podpredsedom Spoločenstva ev. mládeže (SEM), istý čas pôsobil v redakciách časopisu SEM-text a týždenníka Ev. posol. Bol tajomníkom Združenia ev. duchovných (ZED) LOS, členom Výboru ZED a Presbyterstva LOS. Pracoval v celocirkevných výboroch: Bohoslužobnom, Výbore pre väzenskú misiu, Výbore pre rómsku misiu, taktiež vo Výbore Slovenského evanjelizačného strediska (EvS). Bol členom Generálneho presbyterstva. Toho času je predsedom ZED Bratislavského seniorátu (BAS), členom Presbyterstva BAS, Vieroučného výboru ECAV a členom Dištriktuálneho súdu Západného dištriktu. Tiež zodpovedným redaktorom spravodaja ZED Melanchton a časopisu Ev. Bratislava.

S manželkou Jankou, ktorá pracuje ako referentka, im Pán Boh požehnal dcéru Ľudmilu – študentku nemčiny a fínčiny na Filozofickej fakulte UK Bratislava a syna Mateja – študenta Evanjelického lýcea v Bratislave.

Vianoce sú príležitosťou na rozhovor ... O prežitom roku, nádejách, plánoch. Oslovili sme brata farára Martina Šefranka, aby nám predstavil jeho – farárske Vianoce, no zároveň dovolil nahliadnúť do svojich spomienok, pocitov spojených so sviatočným časom...

Brat farár, blížia sa vianočné sviatky, na ktoré sa kresťania pripravujú počas adventu. Ako sa na Vianoce po duchovnej a praktickej stránke pripravuje evanjelický farár?

Po duchovnej stránke sa snažím premýšľať nad tým, ako nanovo pretlmočiť posolstvo Vianoc. Hľadať a čítať texty, ktoré by nám, súčasným ľuďom pomohli pochopiť, že Vianoce nie sú len záležitosťou zvykov a Ježiš iba postavou z dávnej histórie. Zo snáh podať zvesť vianočného evanjelia spôsobom zrozumiteľným dnešnému človeku spomeniem za mnohé sympatické pokusy napr. nedávno vydanú publikáciu *ParaBible* od Alexandra Fleka, knihu *Vianočná pošta* od Daniela Heviera, príbeh *Sýkorka* od Mikuláša Liptáka (z mesačníka Ev. východ 1/2003), či piesne *Koleda* a *V Betlémě* od bratov Ebenovcov

<https://www.youtube.com/watch?v=d05GFYxZeYM>;

<https://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/bratri-ebenove/v-betleme-634540>)

Dôležité sú však aj modlitby – prosby o pôsobenie Ducha Svätého, bez ktorého sa ani starostlivo nachystané programy či svedomito pripravené kázne nedotknú ľudských srdc.

Po praktickej stránke sú prípravy najmä na manželke. Som vďačný za jej porozumenie pre moju prácu. Usilujem sa jej pomáhať pri väčších nákupoch – a to celoročne – nielen pred Vianocami a z nákupov potrebných do domácnosti urobiť príjemne prežitý čas vo dvojici. O stromček a výzdobu sa starajú deti. O „kuchyňu“ manželka, asistuje jej i dcéra Ľudka, ktorej nechýba odvahy skúšať v gastronómii aj nové veci. Ja

pokrmy požehnávam a ochutnávam (smiech). Rád sa ujímam umývania riadu, ktorý sa nevošiel do umývačky. Kým ako farárovi mi nie je často dopriate vidieť výsledky svojej služby, umývanie riadu poskytuje príležitosť vídavať ich. Kto „hory“ riadu umýva s myšlienkou: Pane, ďakujem, že mi umožňuješ uzrieť výsledky práce, našiel skvelé antidepressívum. Mojou tradičnou úlohou je zoštylizovať text vianočného pozdravu.

Počas Vianoc slávime narodenie Pána Ježiša Krista. Aký pôvod má tento sviatok v dejinách ľudstva a kresťanstva? A ako ho slávi Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku?

V dejinách ľudstva sú známe zvyky spojené s nástupom zimy a zimným slnovratom. V kresťanstve Vianoce nie sú ani najstarším a významovo ani najväčším sviatkom. Tými sú Veľký piatok a Veľká noc – zvesťou prepojené sťa dve strany jednej mince. V období ranej cirkvi kresťania zažívali náboženskú neslobodu – prenasledovanie zo strany rímskych úradov. Bolo prirodzené, že čerpali silu a nádej práve z veľkonočných udalostí, z toho že za nás ukrižovaný Ježiš nedopadol ako tragický hrdina, ale Pán Boh Ho vzkriesil z mŕtvych – čím sa priznal ku všetkému, čo Ježiš učil a konal. Až približne v polovici 4. storočia, teda keď pre cirkev nadišlo pokojnejšie obdobie, sa začali sviatky Vianoc. Pozoruhodné je, že uctievanie pohanského

boha nepremožiteľného slnka (pripadalo na 25. december), raní kresťania nahradili kresťanským obsahom. Posolstvo bolo zrejme: Svetlom sveta i našich životov nie je boh nepremožiteľného slnka, ale Kristus, ktorého nám takto predstavuje evanjelium (J 8, 12; L 1, 78).

V ECAV na Slovensku sa najväčšej popularite tešia štedro-večerné služby Božie. Konajú sa zväčša pred večerou (najprv duchu, potom bruchu). Najmä v mestách sa slávenie Vianoc ťažiskovo presunulo na Štedrý večer. Vo sviatok Božieho narodenia (25. 12.) býva v nejednom z ev. kostolov menej ľudí, ako v bežnú nedeľu. V porovnaní s obdobím môjho detstva, je to markantná zmena. Pamätám si, že práve 1. slávnosť vianočná (Božie narodenie) bola slávnosťou aj s veľmi hojnou účasťou na službách Božích. Vtedy ma dokonca aj kus hnevalo, že „ročiaci“ obsadili „moje“ miesto. Dnes viem, že takto uvažovať bola chyba. Máme sa tešiť z každého, kto do kostola príde. Ak bude vidieť, že tam nie je vítaný, len sotva príde opäť. **Obchodné reťazce a masívna reklama v médiách nás už pomaly od októbra upozorňujú na to, že prichádzajú Vianoce, a treba sa na sviatky pripraviť. „Národné dni nakupovania“ vrcholia práve**

teraz. Ako teda duchovne prežiť sviatky, keď sa Vianoce stali pre najmä sviatkami jedla a darčiekov?

Pod duchovným prežitím sviatkov rozumiem vedome dávať priestor Duchu Svätému, aby nás oslovil. Ak chceme prežiť sviatky duchovne, potrebné je nemať „vatu v ušiach“ – teda nechať sa osloviť Božím slovom: či už zvestovaným, napísaným, ale aj spievaným v textoch adventných a vianočných duchovných piesní, a tiež slovom viditeľným vo Večeri Pánovej. Je na nás, čomu dáme počas sviatkov prednosť – čo necháme prenikať do našich uší, srdca.

Nepokladám za správne, aby cirkev „chrčila oheň a síru“ na nakupovanie. Predsa aj my, ľudia patriaci do cirkvi, nakupujeme, spotrebujeme to či ono, pričom nemusí ísť o plytvanie, život v nadbytku, či závislosť na nakupovaní. Tváriť sa, že sa dištancujeme od sveta, burácať proti konzumu, sa mi javí ako pokrytecké. Jedným z významov slova „konzum“ je spotreba. Na bežnej spotrebe nie je nič zlého. Nemá nič s nákupným ošialom, aký ukazuje video s výstižnou piesňou *Vánoční Otčenáš* od Pavla Helana:

https://www.youtube.com/watch?v=yLL8n_8LDek

Bez bežnej spotreby hospodárstvo štátu upadá, klesá výroba, stúpa nezamestnanosť, zvyšuje sa chudoba. Podstatné je, aby nám jas rozsvietených výkladov nezastrel a reklama neprehlušila zvesť, že v centre nie sme my, naše túžby, ale Pán. Je to Jeho Advent. Ak na to nezabudneme, potom nám nebudú charakter príprav na Vianoce určovať obchodné reťazce.

Spoločenstvo pri sviatočnom stole je vzácne. Podobne pekné rodinné a medziludské vzťahy. Nemali by však prevyšiť hodnotu vzťahu k Bohu. Keď vie-

me všeličo pripraviť, aby sa príbuzní a návštevy cítili u nás dobre, Vianoce hovoria: „Pozri, Boh sám prišiel k nám.“ – Ak domyslíme, čo to znamená, bude nám zrejme, že ani najkrajšie vzťahy s ľuďmi neprevýšia kvalitu vzťahu s Kristom a nemali by pohltiť lásku, ktorá prináleží Spasiteľovi.

Za súcu pomôcku pre duchovné prežívanie sviatkov tam, kde sú školské deti, považujem Adventný kalendár vydávaný už niekoľko rokov Biskupským úradom VD v Prešove. Prináša nielen inšpirácie pre tvorivú činnosť detí, ale aj dobré podnety pre rozhovor s deťmi o advente. Ten zvestuje, že Pán prichádza a my Mu máme pripravovať cestu. – Odpratať zo svojho srdca všetko, čo bráni, aby sa k nám Pán priblížil. Opakujem, je na nás, našom rozhodnutí, čo necháme prenikať do našich uší a srdca.

Nie tak dávno som strávila Štedrý večer vo farárskej rodine, a tak som mala možnosť pozorovať, ako prežívajú farári tento sviatočný deň. Aké sú teda vaše – farárske Vianoce?

Nemalú časť farárskych Vianoc tvoria prirodzene služby Božie. Vzhľadom na ich počet sú Vianoce v službe farára náročným obdobím. Najlepšie by tomu porozumel, kto by si prípravu a vykonanie „minimaratónu“ vianočných bohoslužieb sám vyskúšal. Je iné zúčastniť sa služieb Božích a iné ich pripravovať. Preto som vďačný za všetkých, ktorí sa za kazateľov modlia, nemej za tých, ktorí svojou službou (kantori, kostolník, spevokol, technická pomoc) prispievajú, aby slávenie narodenia Pána bolo radostné.

Popri službe v zbore patria k Vianociam aj rodinné stretnutia s pobožnosťou a rozhovormi pri prestretom stole. Myslíme, na tých, ktorí tu s nami už nie sú. Po mnohé roky je u nás na Vianoce manželkina mama, ktorá je 20 rokov vdovou. Spolu navštívime Modru, kde žije moja mama. U nej sa stretneme aj s mojimi dvomi súrodencami a ich rodinami. S manželkou si na Vianoce darčeky nedávame. Ak niečo potrebujeme, nečakáme do decembra. Na Vianoce si to položíme pod stromček. Ja si tam napr. zvyknem položiť knihy, ktoré som v priebehu roku dostal do daru, či kúpil si ich. Svojím spôsobom mám teda Vianoce po celý rok. Deti sa snažíme nejakým užitočným darčekom prekvapiť, aj ony nás. **Počas Vianoc sme viac rozčítaní, navštevujeme našich rodičov, príbuzných, snažíme sa byť viac s rodinou, viac medzi sebou komunikujeme.**

Ako si spomínate na Vianoce – vášho detstva? Keďže otec bol farárom a starí rodičia bývali inde, nebol čas na Vianoce kamsi cestovať. Komunikácia so starými rodičmi prebiehala prostredníctvom listov. Osobne sme sa s nimi stretávali počas letných prázdnin. Neskôr, keď otcov-

va mama ovdovela, bývala s nami v Opinej. Ako deti sme mali pred Vianocami či cez ne viacero úloh – odhrabovanie snehu, nanosenie dreva, ktorým sme kúrili v kachľových peciach, upratovanie, pomáhanie pri chystaní balíčkov (s čokoládkami, keksíkmi a vtedy vzácnou mandarinkou), ktoré dostali detúrence po štedrovečernom vystúpení v kostole. Balíčkov boli desiatky. Zo zborovej siene sme cez veľkú záhradu každoročne preniesli do kostola niekoľko lavíc a množstvo stoličiek, aby sa v ňom kapacita miest na sedenie počas vianočných služieb Božích navýšila. Pamätám si, že otec, navzdory mnohým povinnostiam v zbore, prevzal počas sviatkov na seba starostlivosť o nakŕmenie viacerých domácich zvierat, ktoré sme chovali (zajace, sliepky...), hoci mimo sviatkov sme s tým aktívne pomáhali. Cez Vianoce nám doprial oddych.

Vieme, že s manželkou Jankou vychovávate dve deti. Ako vaša dcéra Ľudka a váš syn Matej vnímajú vianočné sviatky?

Popri účasti na službách Božích sa tiež tešia na stretnutia s príbuznými, obzvlášť na bratrancov a sesternice, s ktorými sú si vekovo blízki. Najmä pre dcéru je však obdobie od polovice decembra aj časom intenzívnej prípravy na náročné skúšky. Niektoré má už v predvianočnom období, ďalšie ju čakajú hneď po Novom roku. Syn Vianoce vníma ako príjemný oddych od bežných pracovných povinností, z ktorého načerpá mnoho pozitívnej energie. Mimo prázdnin je jeho časový program dosť nabitý – popri škole sa aktívne venuje florbalu, t. č. chodí do autoškoly. Obe deti vedia čo – to zahrať na klavíri, verím, že nám na sviatky niečo pekné zanôtia.

Pred niekoľkými dňami ste oslávili krásne životné jubileum. Pri príležitosti osobných medzníkov, človek viac bilancuje, spomína. Akých bolo teda vašich päťdesiat rokov?

Vcelku zaujímavých a dobrodružných. Zrejme ako každý iný človek, aj ja som zažil mnohé, z čoho sa teším i to, čo som mal robiť inak – lepšie, čoho mi je spätne ľúto; no tiež to, čoho sa nádejám. Pri pohľade späť ďakujem Pánu Bohu, že mi drží chrbát, dal mi milujú-

cu a trpezlivú manželku, deti, dobrých a veriacich rodičov, súrodencov, priateľov, spoločenstvo cirkevného zboru, život v slobodnej krajine. Päťdesiatka je chvíľa, keď si uvedomujeme, že s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou, sa náš vek už nezdvajnasobí. Hoci všetci máme svoju minulosť, prítomnosť a budúcnosť, kresťan nie je jednostranne zameraný ani na minulosť, ani na prítomnosť, ani na budúcnosť. Stredom aj ukotvením jeho života je Ten, ktorý je, ktorý bol, a ktorý príde – Ježiš Kristus. On je stred v labyrinte zložitých udalostí a vzťahov. Dal nám šancu žiť s Ním – a to je viac, ako hrať za Barcelonu!

V CZ ECAV Bratislava pôsobíte od r. 2007, v samostatnom zbore na Legionárskej od konca r. 2012. Boli ste farárom, či administrátorom viacerých cirkevných zborov na Slovensku. Evanjelická verejnosť vás pozná aj ako autora či editora duchovnej produkcie. Aká však bola a je cesta viery Martina Šefranka?

Otec, obaja moji starí otcovia, dvaja z troch mojich krstných rodičov i traja bratia starej mamy z otcovej strany boli ev. farármi. Zdalo by sa, že povolanie farára je "naprogramované" aj pre mňa. Viera však nie je ako starodávny kus nábytku, ktorý zdedíte. Skôr je sťa krehký kvet, o ktorý sa treba starať. Mnoho duchovného požehnanie som dostal doma. Starkú som videl denne si čítať Bibliu. Rodičia ma učili modliť a oboznamovali so základmi viery. Najmä som im vďačný, že nám umožnili navštevovať biblické hodiny pre mládež v evanjelickom cirkevnom zbore v Košiciach – meste stredoškolského štúdia. Na pravidelných piatkových stretnutiach ev. mládeže, ale aj na viacerých výletoch/táboroch v prírode, ktoré sa v dôsledku cirkvi neprajných spoločenských pomerov organizovali potajomky, sa moja viera prehĺbila. Bolo to predovšetkým pod vplyvom Božieho slova, no nemalú úlohu zohrala aj kvalita – rýdzosť vzťahov v spoločenstve mládeže vedeného Jankom Vecanom. Možno povedať, že moje dovtedajšie poznatky o Pánu Bohu zo stretnutí detskej besiedky, hodín náboženstva v ZŠ, konfirmačnej prípravy a služieb Božích

prešli z rozumu do srdca. Vedomie existencie Boha Stvoriteľa postupne prerastalo vo vieru v Boha, ktorý je aj mojím osobným Záchrancom a Pánom a pôsobí i teraz, nie len v minulosti. Práve počas stretnutí ev. mládeže sa zrodil aj môj ďalší záujem o hlbšie štúdium Božieho slova a teológie i túžba od Pána Boha nielen prijímať, ale sa aj deliť s darmi od Neho prijímanými s ďalšími ľuďmi, osobitne v ev. cirkvi. Od r. 1985 som sa aktívne zapájal do práce s mládežou v cirkevných zboroch, kde som žil/študoval (Opiná, Košice, Púchov, Bratislava). Vypomáhal som pri príprave mládežníckych táborov a stretnutí v rámci činnosti SEM. Ako študent teológie som v lete r. 1991 absolvoval 6-týždňové diakonické praktikum na chirurgickom oddelení nemocnice diakonického ústavu v Speyeri, kde som pomáhal pri operovaní pacientov. Bola to výborná skúsenosť.

Blíži sa záver kalendárneho roka, ktorý bol pre našu cirkev, rokom volebným. Čo by ste zaželeli našej cirkvi do roku 2019?

Výsledky volieb vnímam kladne – teším sa z nich. Verím, sú Božím prstom, znamením, že Pán Boh sa od nás ešte neodstáhoval. Vo výsledkoch je vyjadrená túžba väčšiny angažovaných členov ECAV po potrebných zmenách. V zmysle slov Pána Ježiša Krista: „*Jeden je váš Majster a vy všetci ste bratia*“ (Mt 23, 8) našej cirkvi prajem, aby z nej vymizlo papalášstvo a pribúdalo bratsko-sesterské povedomie, ktoré sa premietne do úprimných a korektných vzťahov. Z môjho pohľadu by tomu napomohlo aj odbúranie oslovení typu: velebný, vznešený, dôstojný... Úplne postačuje milý (vážený) brat/milá (vážená) sestra a je to zrozumiteľné ľuďom, ktorí sú súčasťou cirkvi i tým, ktorí k nej nateraz nepatria. Prajem našej cirkvi, aby pod vedením tých, ktorí v legitímnych voľbách dostali dôveru, sme čo najlepšie naplňali slová, že budeme hľadať záujmy Ježiša Krista, nie svoje (por. Filipským 2, 21). Skúmať, aké témy hýbali Pánom Ježišom a týmto témam sa aj venovať – to je mojím želaním pre našu cirkev.

Za rozhovor ďakuje Eva Bachletová
Foto: Eva Bachletová

REFORMAČNÉ OKIENKO

DOVOĽ, ABY SOM TI PREDSTAVIL ...

„Potom v šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta Nazareta k panne, zasnúbenej s mužom, ktorý sa volal Jozef a bol z domu Dávidovho; panna sa volala Mária. Keď anjel vošiel k nej, povedal: Bud' pozdravená, milosťou obdarená, Pán s tebou! Blahoslavená medzi ženami! Ona, zarazená jeho rečou, premýšľala, aký to pozdrav. Ale anjel jej povedal: Neboj sa, Mária, lebo si našla milosť u Boha. Ajhľa, počneš, porodíš syna a dáš Mu meno Ježiš. Bude veľký, Synom Najvyššieho sa bude volať a Pán Boh Mu dá trón Jeho otca Dávida. Bude kraľovať nad domom Jákobovým naveky a Jeho kráľovstvu nebude konca. A Mária povedala anjelovi: Ako sa to stane? Ved' ja nepoznám muža! Odpovedal jej anjel: Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni; preto aj to, čo sväté narodí sa z teba, bude sa volať Syn Boží. Hľa, Alžbeta, tvoja príbuzná, ktorú nazývali neplodnou, tiež počala v starobe a je už v šiestom mesiaci. Lebo Bohu nič nebude nemožné. Vtedy povedala Mária: Som služobnica Pánova, staň sa mi podľa tvojho slova! A anjel odišiel od nej.“ (Lukáš 1, 26 – 38)

Katolík a evanjelik sa dostali do neba. Katolík okamžite spoznal Máriu, úctivo sa pred ňou sklonil a pobozkal okraj jej rúcha. Mária mu hovorí: „Bol si verným kresťanom; teraz dovoľ, aby som ti predstavila svojho Syna.“ Katolík sa tak prvýkrát zoznámil s Ježišom Kristom... Evanjelic v nebi ihneď spoznal Ježiša, úctivo pred Ním pokľakol. Ježiš mu vraví: „Bol si verným kresťanom; teraz dovoľ, aby som ti predstavil svoju matku. Zdá sa totiž, že počas celého svojho pozemského života si Máriu nepoznal...“

Pravdaže, príbeh je fikciou, no čosi pravdivého vystihuje. Kým naši spoluveriaci katolíci, zdá sa, úlohu Márie preceňujú a nezasvätený pozorovateľ môže mať dojem, že Mária je pre nich prinajmenšom polo božskou bytosťou, pre mnohých evanjelikov sa stalo príznačným, že Máriu kladú nižšie, ako to robí Písmo sväté. V dôslednej snahe nepreháňať úlohu Márie, mnohí evanjelici Máriu z Božieho plánu spásy celkom vynechali... A aj to je extrém.

Ježiš je osobou Božej Trojice – trojjediného Boha. Podľa Jána 1. kap. bol Ježiš pri stvorení. *Slovom povstalo všetko a bez Neho nepovstalo nič, čo povstalo. V ňom bol život. Toto Slovo sa stalo telom.* Mária je však iba stvorením, preto sa k nej nemodlíme, nevzývame ju. Má však významnú úlohu v Božom pláne spásy. Hoci je správne, že my, evanjelici, ju neuctievame ako Boha, bolo by chybou, keby sme si ju nevážili, nectili, nenasledovali to dobré, čo Biblia o Márii uvádza.

Kohosi božsky uctievať a niekoho si vážiť – ctiť, je predsa rozdiel! Mária je a má pre nás zostať „prvou dámou“ kresťanstva. Ved' keď sa prišli pastieri pozrieť na malého Ježiša v jasličkách, videli Ho s Máriou (L 2, 15 – 16). Tí, ktorí stáli na vrchu Golgota, videli ukrižovaného Ježiša s Máriou (J 19, 25). Tiež tí, ktorí sa stretávali v ranej cirkvi, sa zhromažďovali s Máriou (Sk 1, 13 – 14). Mária nie je od svojho Syna oddelená. Sotva možno správne uctievať Ježiša bez toho: - aby sme si vážili Jeho matku, - aby sme konali to dobro, ktoré pri Márii Biblia spomína.

V čom predovšetkým je veľkosť Márie? – V tom, čo pri nej vykonal Boh. Práve Máriu si Pán Boh vyvolil pre svoj príchod k celému ľudstvu. Je blahoslavenou nie kvôli sebe, ale kvôli tomu, čo pri nej spôsobil Boh. Je blahoslavená aj pre odpoveď, ktorou Božie konanie prijala – kvôli dôvere v Hospodina. Mária je pre nás pekným príkladom toho, že Kristus bol v tomto svete nielen odmietaný, ale i prijatý. Máriino prijatie Krista je taktiež dôvodom, prečo sa nám táto žena nemá vytrátiť z horizontu viery, prečo jej príklad plného spoľahnutia sa na Boha, nemá nám, evanjelikom, vyblednúť. Evanjelium o ňom svedčí.

V Máriinom prijatí Krista si všimnime dve skutočnosti, ktoré aj nám pomáhajú porozumieť, ako sa máme Pánu Bohu otvoriť, ako sa pripraviť na sviatky Kristovho narodenia.

1. Mária hneď nevedela, čo ju čaká. No statočne dala Bohu svoj súhlas. V živote mala svoje plány. Bola zasnúbená s Jozefom. Chceli sa zobrať a očakávanie bábätko, ktoré nie je Jozefovo, mohlo tieto plány zmaríť. Mária, hoci je zarazená anjelovým posolstvom, hoci sú skrížené jej doterajšie plány, dáva Bohu svoj súhlas. Nie jej osobné plány, ale Boží plán je pre ňu rozhodujúci. Mária mala v sebe niečo, čím bol potom naplnený život jej Syna. V liste Židom (10, 7 a 9) čítame: „*Ajhľa idem, aby som plnil, Bože, Tvoju vôľu.*“ Aj Mária celým svojím životom hovorila: „Tu som, Bože, aby som konala Tvoju vôľu.“ V tomto nám je príkladom. Nezriedka si hľadáme k šťastiu svoje cestičky, chceme si vybudovať šťastie podľa našich plánov. Nedôjdeme však k nemu inak, ako cestou, ktorú pripravil sám Pán Boh. Aj cesta, ktorej úplne nerozumieme – cesta, „kamenistá, trnistaná“, môže byť cestou, ktorou nás Boh vedie. Mária dáva Bohu svoj súhlas, aby sa v jej žití naplnili Božie plány. Hoci to bude ťažké, predsa na Božie plány s ňou vraví: „Staň sa!“

2. Mária nevyžaduje od Boha nijaké znamenie. Tušila, že na seba berie preťažkú úlohu. Bez Božej pomoci by sa pod jej veľkosťou musela zrútiť. Ona však hovorí: „*Staň sa!*“. Tým ukazuje, ako sa v dôvere Božiemu slovu, v spoľahnutí sa na Božiu lásku máme i my otvárať Pánovi.

Nosíme aj my v sebe Máriino: „*Staň sa!*“? Niektorí povedia: „Pane Bože, budem Ti slúžiť, keď mi dáš toto a toto.“ Alebo iní: „Ak by bol Boh spravodlivý, keby zabránil vojnám a utrpeniu, potom by sme v Neho verili.“ Naproti tomu Mária vraví: „*Staň sa, Pane Bože!*“ Nekladie podmienky, nevyžaduje znamenie ani vtedy, keď Božie plány krížia jej vlastné plány. S dôverou prijíma Božie slovo, verí, že Pán Boh sa o ňu i dieťaťko, ktoré nosí pod srdcom, postará.

Dieťa, ktoré sa z Márie narodilo, dostalo meno Ježiš („*Hospodin zachraňuje*“). Tomuto Ježišovi, prostredníctvom ktorého nás Boh zachraňuje, sa máme aj my otvoriť v poslušnej dôvere, akú mala Mária.

Zo svedectva Biblie je zjavné, že Mária nemá rada, keď je pozornosť od Boha odvádzaná k nej. Mária nás učí sústrediť sa

na Pána Boha, na Jeho slovo. – Dôverovať Bohu ako dieťa, ktoré sa milujúcemu rodičovi vrhne do náručia. Vždy, keď sa stretne s Božím oslovením, kedykoľvek nám Pán Boh dá poznať svoje plány – i my odpovedzme: „Som Tvoj služobník/Tvoja služobnica, Hospodine, staň sa mi podľa Tvojho slova!“ – To je najlepšia cesta k šťastným Vianociam i šťastnému, zmysluplnému životu vôbec. Povedať Bohu: „Staň sa!“ – je to najlepšie, čo môžeme a čo s Božou pomocou i máme urobiť. Veď, ako napísal C. S. Lewis: „Nakoniec zostanú len dva druhy ľudí: Jedni, ktorí povedali Bohu: Buď vôľa Tvoja, a tí druhí, ktorým Boh povie: Buď vôľa tvoja.“ Mária patrí k tým prvým. Ak si ju v advente osobitne pripomínáme, tak nie preto, že by bola počatá inak, ako ďalší ľudia, čo – Biblii neprimerane – tvrdí časť kresťanstva. Pripomíname si ju, lebo Máriina viera nás vedie ku Kristovi. Biblické svedectvo Márie nám chce dodať odvahu hovoriť Bohu na Jeho plány s nami: „Staň sa!“ A Ježiš sa zrodí, bude rásť i v našom žití.

Martin Šefranko, farár v CZ Bratislava Legionárska
(s použitím myšlienok Richarda Wurmbanda,
Miloslava Mášu a Vojtěcha Kodeta)

RADOSTNÉ KREŠŤANSTVO

Fil 4,4: „Radujte sa v Pánovi vždy! Opakujem: radujte sa! 5 Vaša dobrotivosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán blízko! 6 O nič nebudte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo všetkých svojich modlitbách a prosbách. 7 A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude chrániť vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi“.

Radosť a Vianoce patria spolu. Zdôrazňuje to aj ústredný text 4 adventnej nedele. O radosti znejú aj vianočné piesne: Čas radosti..., Narodil sa Kristus Pán, radujme sa... Aj darčeky si dávame. Sama radosť. Možno si povieme – škoda, že len na Vianoce.

Ako je to vlastne s našou, kresťanskou radosťou. A ako je to s radosťou v živote. Z čoho sa vlastne radujeme. Je naše kresťanstvo radostné. Alebo je radostné len v kostole. Alebo ani tam nie kto vie ako? Neraz sú kresťania tí najsmutnejší ľudia.

Nie je radosť ako radosť. Je radosť krátka a trvalá, radosť z vecí a radosť z ľudí, zo vzťahov. Najväčšia radosť je radosť z lásky. Že nás má niekto rád, že niekomu na nás záleží, že nás niekto potrebuje, že aj my máme niekoho, koho môžeme mať radi. Vieme urobiť radosť sebe, aj druhým ľuďom, ale stále to nie je ono, je to nejakým spôsobom len chvíľkové a často aj neúprimné.. Túžime po trvalej, úprimnej, opravdivej radosti a tam je práve problém. Biblia hovorí o stratenej radosti zo spasenia Ž 51,14.

Túžime po radosti, chceme urobiť radosť aj druhým, ale akosi to nedokážeme. Vždy do toho niečo príde. Vždy je v tom niečo, čo to pokazí. Raz nevyberieme správny darček, inokedy povieme nesprávne slovo, druhýkrát urobíme niečo po svojom, čo sa druhému nepáči, niekedy dokonca robíme radosť tak, že viacej uškodíme, ako pomôžeme.... Po chvíli prideme na to, že vlastne nedokážeme to, čo by sme chceli. Robiť iba dobre. Že nemáme na to už či múdrosti, či schopnosti, či prostriedkov... Kráľ Dávid je toho príkladom.

A práve o tomto sú Vianoce a vianočná radosť. To je obsiahnuté v tých anjelských slovách na betlehemskej poli: *Nebojte sa! Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude radosťou pre všetkých ľudí, 11 lebo v Dávidovom meste sa vám dnes narodil Spasiteľ, Kristus Pán.* Hriech v nás skazil, zničil naše Bohom nám dané schopnosti – totiž schopnosti robiť dobre. Pretože láska ľudstva sa zmenila na seba – lásku, na sebeckosť, egoizmus. S tým sa nedá rodiť radosť, s tým sa dá radosť iba pokaziť. Alebo si vytvárať umelé radosti.

Ale naša najväčšia radosť je v tom, že Boh nám poslal pomoc, že Boh tú našu neschopnosť napravil v Ježišovi Kristovi a skrze Neho. Tí, ktorí v Neho uveria, ktorí Ho prijmu, tí sa stávajú Božími deťmi, stávajú sa schopnými lásky a tým aj radosti. Stanú sa tvorcami radosti.

Naša viera však potrebuje povzbudenie, inšpiráciu, obnovenie. Preto Pavel v liste Filipským napísal tieto slová. Pripomenul, že skrze vieru v Krista je v nás obnovená láska, a tým aj radosť. Pripomenul nám, že kresťanstvo je radostné, že viera je radostná záležitosť. A že nič nám to nemôže prekaziť – iba ak my sami, iba ak naša nevera, alebo mŕtva viera, alebo prázdna viera.

V tom krátkom texte nám prízvukuje niekoľko základných vecí. Prvou je to, že naša radosť je radosť v Pánu, teda v Kristu. Naša radosť je v tom, že sme porozumeli, prijali, že Boh je láska, v Bohu je radosť a Boh je blízko. Ďalej nás upozorňuje, že najväčšou prekážkou radosti je ustarostenosť a nepokoj v duši. To nám dokáže pokaziť každú radosť, aj tú vianočnú. Ba zvlášť vianočnú, lebo vtedy sme najviac ustarostení a plní nepokoja. A zaujímavé je, že tie starosti a nepokoj v nás je preto, že, že chceme urobiť niekomu radosť. A nedarí sa nám tak, ako by sme chceli a mysleli.

Apoštol nám dáva vzácnu radu: v. 6 :*O nič nebudte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo všetkých svojich modlitbách a prosbách. V.7 A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude chrániť vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi.* Skúsme a budeme prekvapení. Starosti a nepokoj v duši sa zmenia na DOBROTIVOSŤ. A to je celkom iný svet.

Jozef Grexa, evanjelický farár v. v.

Milé sestry a bratia, v piatok, 30.11.t.r. sa v Evanjelickom kostole vo Zvolene konalo slávnostné uvedenie dištriktuálnych sudcov do úradu. Pri tejto príležitosti odznela prednáška na tému cirkevného súdnictva, ktorú vám prinášame.

CIRKEVNÉ SÚDNICTVO ECAV NA SLOVENSKU

Cieľ mítingu

- Základný prehľad o cirkevnom súdnictve ECAV
 - Organizácia a pôsobnosť súdov
 - Poslanie a úlohy súdov
 - Priebeh konania
 - Priebeh pojednávania v senáte

Súdnictvo v cirkevnoprávnych predpisoch

- Cirkevná ústava – cirkevný ústavný zákon č. 1/1993
- Zákon o cirkevných súdoch – č. 5/1999
- Zákon o konaní na cirkevných súdoch – č. 1/2004
- Zákon o disciplinárnych previneniach – č. 3/2004

O cirkevnom súdnictve

- Cirkevné súdnictvo vykonávajú volené a nezávislé sudy
 - Dištriktuálne sudy (1. stupeň)
 - Generálny súd (2. stupeň)
- Sudy zisťujú skutočný stav, ktorý je pre ich rozhodovanie smerodajný

O cirkevných súdoch všeobecne

- Cirkevné sudy rozhodujú o:
 - Žalobách proti voľbám cirkevných predstaviteľov a funkcionárov
 - Sporoch medzi COJ, členmi cirkvi a právnickými osobami ECAV
 - Disciplinárnych previneniach členov ECAV
 - Právach, povinnostiach a právom chránených záujmoch člena ECAV
 - Zákonosti iných rozhodnutí orgánov ECAV podľa osobitných predpisov

O cirkevných sudcoch

- Sudcovia
 - Vek – minimálne 25 rokov
 - Občiansky bezúhonní – spôsobilí na právne úkony
 - 6-ročné funkčné obdobie
 - Polovica ordinovaní a polovica neordinovaní
 - Ordinovaní – musia mať teologické vzdelanie
 - Neordinovaní – mali by mať právnické vzdelanie

O cirkevných žalobcoch

- Žalobcovia
 - Vek – minimálne 25 rokov
 - Musí mať právnické vzdelanie
 - 6-ročné funkčné obdobie
 - Zastupuje cirkev
 - Môže sa zúčastniť každého súdneho konania
 - Dbá o dodržiavanie všeobecne záväzných, najmä cirkevnoprávnych predpisov

O pojednávaní na cirkevných súdoch

- Pojednávanie je zásadne ústne a verejné
 - Verejnosť možno z pojednávania vylúčiť:
 - Ak by verejné pojednávanie ohrozovalo dôležitý záujem účastníka konania
 - V prípade rušenia priebehu konania
- Obžalovaný má právo obhajoby
 - Obhajuje sa sám

- Obhajca z radov členov ECAV

O dištriktuálnom súde

- Ako súd 1. stupňa rozhoduje o všetkých veciach
 - Výnimky – disciplinárne konanie proti: členom generálneho predsedníctva
 - členom dištriktuálneho predsedníctva
- Rozhoduje v päťčlennom senáte
 - Dvaja členovia sú z radov duchovných
 - Dvaja členovia sú z radov neordinovaných

O zložení dištriktuálneho súdu

- Členovia súdu
 - Predseda
 - Podpredseda
 - Sudcovia z radov ordinovaných
 - Dvaja z každého seniorátu
 - Sudcovia z radov neordinovaných
 - Dvaja z každého seniorátu

O konaní na cirkevných súdoch

- Zákon č. 1/2004
 - Upravuje postup: Cirkevných súdov
 - Cirkevných organizačných jednotiek (zborní, senioráty, dištrikty a generálna cirkev)
 - Členov cirkvi ako účastníkov konania
 - Uplatňovanie tohto zákona musí byť v súlade:
 - S Písmom svätým
 - S dobrými mravmi

O účastníkoch konania

- Fyzické osoby:
 - Členovia ECAV
 - Môžu si zvoliť zástupcu z členov ECAV
- Právnické osoby:
 - Cirkevné organizačné jednotky (zbor, seniorát, dištrikt, generálna cirkev)
 - Účelové zariadenia ECAV
 - Cirkevné organizácie
 - V ich mene koná štatutárny orgán
 - Môžu si zvoliť zástupcu z členov ECAV

O priebehu konania

- Konanie sa začína na základe návrhu
 - Návrh musí obsahovať:
 - Mená (názov) a bydliská (sídla) účastníkov
 - Ich príslušnosť k COJ
 - Súd, ktorému je vec určená
 - Predmet návrhu – akej veci sa týka
 - Dátum a podpis
 - Označenie dôkazov
 - Čoho sa navrhovateľ domáha

O priebehu disciplinárneho konania

- Disciplinárne konanie sa začína:
 - Na návrh cirkevného žalobcu
 - Odstúpením disciplinárneho konania disciplinárnym orgánom (zborové presbyterstvo, predsedníctvo vyššej COJ alebo dištriktuálnym presbyterstvom)
 - Na návrh najmenej 10 členov príslušnej COJ
- Žalobca prerokuje podnet s osobou, voči ktorej návrh smeruje a rozhodne sa, či návrh podá alebo nie

O prvých krokoch predsedu senátu

- Predseda senátu:
 - Preskúma návrh

- Ak treba, vyzve navrhovateľa, aby návrh opravil alebo doplnil
- Môže určiť výšku zálohy na konanie súdu a vyzve navrhovateľa, aby ju uhradil
- Ak navrhovateľ nekoná podľa pokynov predsedu senátu, alebo návrh nepatrí do pôsobnosti súdu, tak návrh zamietne
- Ak návrh nespĺňa zákonom dané náležitosti, predse- da súdu návrh uznesením odmietne

O príprave pojednávania

- Predseda senátu:
 - Pošle návrh obvinenému a vyzve ho, aby sa k nemu vyjadril
 - Zhromažďuje dôkazy
 - Pripravuje pojednávanie po obsahovej i formálnej stránke:
 - Určuje miesto a termín pojednávania
 - Oslovuje členov senátu
 - Členov senátu oboznamuje s obsahom spisu
 - Odosiela pozvánky členom senátu, účastníkom ko- nania (ich zástupcom resp. obhajcom) a svedkom

O práci so spismi súdu

- Obsah súdnych spisov je dôverný
- Členovia senátu sú vzhľadom na obsah súdnych spisov viazaní mlčanlivosťou
- Do súdnych spisov smú nahliadať:
 - Účastníci konania a ich zástupcovia
 - V prípade disciplinárneho konania obvinený, jeho obhajca a cirkevný žalobca

O pojednávaní

- Predseda senátu nariadi pojednávanie do 60 dní od prijatia návrhu
- Súd môže konať v neprítomnosti účastníkov konania:
 - Ak sa účastník alebo jeho zástupca nedostavia bez náležitého ospravedlnenia
 - Ak boli o možnosti konať bez ich prítomnosti poučení

O pojednávaní súdu – disciplinárneho orgánu

- Pri disciplinárnom konaní možno v neprítomnosti účastníkov konať:
 - Ak má súd za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť
 - Ak účastníci boli včas a riadne predvolaní
 - Ak účastníci sami vopred súdu písomne oznámili, že súhlasia, aby konal aj v ich neprítomnosti
- Pri disciplinárnom konaní nemožno konať bez prítom- nosti cirkevného žalobcu

O priebehu pojednávania

- Predseda senátu uvedie:
 - Predmet pojednávania
 - Mená členov senátu
 - Mená účastníkov konania
- Žalobca prednesie žalobu
- Žalovaný sa vyjadrí k žalobe
- Členovia senátu:
 - Kladú otázky účastníkom konania
 - Vypočúvajú svedkov
- Účastníci konania môžu klásť otázky svedkom

O záveroch pojednávania

- Pojednávanie možno z dôležitých dôvodov odročiť
- Ak sa pojednávanie neodročuje, na záver môžu účast- níci konania zhrnúť svoje návrhy, vyjadríť sa

k dokazovaniu a k právnej stránke veci

- Pri disciplinárnom konaní majú žalobca, obhajca obvi- neného a obvinený právo na záverečnú reč

O dôkazoch

- Účastníci konania sú povinní označiť dôkazy svojich tvrdení
- Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými mož- no zistiť stav veci

O predkladaní dôkazov

- COJ, účelové zariadenie alebo organizácia ECAV sú po- vinné na požiadanie súdu predložiť požadované dôka- zy
- Predseda senátu môže uložiť tomu, kto má listinu po- trebnú ako dôkaz, aby ju predložil
- Odmietnutie požiadavky predsedu senátu na predlo- ženie dôkazu sa považuje za disciplinárne previnenie

O svedkoch

- Každý člen ECAV je povinný dostaviť sa na predvolanie na súd a vypovedať ako svedok
 - Musí hovoriť pravdu a nič nezamlčovať
 - Má právo odmietnuť výpoveď, ak by spôsobil nebez- pečenstvo stíhania sebe alebo blízkej osobe

O práci v senáte

- Z pojednávania sa vyhotovuje zápisnica
- Po skončení pojednávania nasleduje porada členov senátu
- O odročení pojednávania alebo rozhodnutí vo veci samej sa v senáte hlasuje
- O hlasovaní v senáte sa vyhotovuje písomný záznam

O práci s právnymi predpismi

- Cirkevné ústavné zákony
- Stanoviská Osobitného senátu GS ECAV
- Cirkevné zákony
- Cirkevné nariadenia
- Zákony Slovenskej republiky

O rozhodnutí vo veci

- Rozhodnutie sa vyhlasuje vždy verejne a v mene ECAV na Slovensku
- Predseda senátu ústne oboznamuje účastníkov ko- nania a ich zástupcov s odôvodnením rozhodnutia

O doručovaní rozhodnutí

- Predseda senátu doručuje písomné rozhodnutie účastníkom konania a ich zástupcom do 30 dní odo dňa pojednávania
- V disciplinárnom konaní sa rozhodnutie doručuje ob- vinenému, jeho obhajcovi, cirkevnému žalobcovi, rov- nopis taktiež generálnej cirkvi, príslušnému dištriktu a seniorátu

O odvolaní

- Odvolať sa možno len proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa
- Proti dôvodom rozhodnutia sa možno odvolať len v disciplinárnom konaní
- Predseda senátu oboznámi s odvolaním ostatných účastníkov konania a vyzve ich, aby sa k nemu vyjadrili
- Predseda senátu celý spis odošle súdu druhého stupňa

Mgr. Ján BUNČÁK,
predseda Dištriktuálneho súdu ZD ECAV

VIANOČNÝ ČAS

Milovaný Bože, slová mi tichnu v hluku dní a ja Ti nestačím ďakovať za milosť, ktorú mi dávaš, žehnáš ma ňou a sprevádzaš. Vďaka Ti! Amen.

Dnes podvečer horelo nebo, slnko malo rozpalenú tvár, lebo sa opäť vracia z ciest, a tak do vianočného času rozhodilo plamene a oblaky sa rozutekali do vrchov... A tak v desivej ťažkej hmle bolo dobre vidieť na utajené bolesti, neodpustenia i viny. Na rozbité životy, vzťahy a sny. Hmla padala v drobivom daždi a vzápätí sa vracala ako para do nebies a zo zeme pozbierala množstvo našich vzdychov, krikov, želaní...Vianoce žiaria ako dieťa a pripomínajú tvár Tvojho dieťaťa, ktoré keď vyrastie stane sa oporou celého sveta. Stĺpom do nebies. A predsa bude to nádherné Božie dieťa zranené, potupené, ukrižované. Ale nádej večného života bude predsa len naplnená. Lebo Boh svoje milované dieťa vzkriesil, aby všetky Jeho milované deti zeme – žili.

Vianoce sú odleskom detstva, tajomstva, nádeje a sna. A radosťou. A pripomínajú, že my, Jeho milované deti, ktoré sa stratili vo svete, stále potrebujú čiusi ruku, aby ich priviedla k Nemu späť. Potrebujú ruku veľkého Božieho Syna, ruku Boha. Zima prišla priskoro, chlad vrástol do zeme prv, než opadlo pravé strapaté lístie. Mráz sa rýchlo zadrel do kôry stromov a nebo má nové odkazy plaču, bied, a ľudských neistôt. Žijeme... a tvoríme nove mapy mocností a ideálov.

Medová sviečka vonia do ihličia a kmeň vianočného stromčeka má už zopár trhlín, ale zdá sa, že srdce je celé... Lebo žiari. Ticho mi padá do dlane a trochu ma štípe. Ešte sú Vianoce, malá strapatá borovica vonia kúskom detskej maľby. Všetci ju nosíme v očiach, keď trblietavo zdobíme príbytky.

Medovníky majú bacuľaté brušká, vanilkové rožky sú sypké a krehké a medvedie labky voňajú zaoceánskym snom – korením. Na vianočnom stole sa snívajú rôzne vône sveta. S orechovým a makovým závinom sa mi sníma hora, kam tam málo chodím, a predsa presne rozpoznávam ten úžas, ktorý pociťujem, keď sa dívam na stromy. A vyšité biele kvety na obruse vniesli do izby slávnostný chlad, akýsi pátos. Sen sa zmenilo v plátno. Bolo utkané nebom, slnkom, zemou, Tebou. Vianočný čas...

Éter, slová, zvuky, ohlušujúce zvuky hudby, rytmov a priesečníkov výpovedí, hlasy, hlasy, hlasy.... hlučno, prihlučno na jedno rozpamätávanie. Človek s batohmi človeka, seba. Aj o tom sú Vianoce. O hľadaní svojej podstaty, svojich koreňov, svojho začlenenia. O nachádzaní a prázdne, ktoré pociťujeme, keď sa nám blízki vytratili.

Vianočná ruža má jemné listy a červené rozosmiate ústa. Kupujem si ju do bytu už roky. Niekedy jej červený úsmev vydrží až do jari. A koľko vianočná radosť?

Slnko sa náhle vrátilo a ožiarilo stenu. Visí mi na nej obraz dreveného kostolíka, i nad ním vychádza slnko, akoby naposledy chcelo ožiarit tú hynúcu krásu dreva a šľachetnosti diela. A tak mi naň žiari a mne žiari duša v ňom.

Je pokojný večer, svätá noc doznela. Narodil sa malý Ježiš. No mňa trápi ľudský hlas, ktorý reve do ticha – šťastné a veselé! A ja v srdci pýtam: Zrodil sa Kristus v nás?

Eva Bachletová

KONIEC ROKA

Môj starý dubový stôl ma sprevádza od detstva. Na ňom som si pripravovala domáce úlohy do školy, na ňom som maľovala či počítala. O čosi neskôr som si na stôl položila mamin písací stroj a napísala prvé články do novín. A pred viac ako desiatimi rokmi som na dubový stôl postavila počítač. Tento stôl je skutočným svedkom môjho života.

Je koniec roka. A ja si na dubový stôl kladiem fotografie, listy, účty, poznámky, kalendáre, texty, knihy. Všetko, čo som potrebovala tento rok k prežitiu. A kladiem si na stôl aj Bibliu, zamyslenia, odkazy z neba. Premietam si svoje zápasy, pokusy, drámy, zlyhania. Zmietam sa v starých jazvách a čakám uzdravenie. Ale pripomínam si aj úspechy, pocity radosti a šťastia. Nedokážem však rozsúdiť všetky kroky, a preto sa opäť a opäť vraciam k sebe, na dno svojej duše. A o čosi intenzívnejšie cítim, že som viac ako inokedy, spojená s osudmi iných ľudských bytostí. Chcela by som tomu rozumieť viac, poučiť sa zo životných príbehov. Chcela by som prijať viac múdrosti do svojho uvažovania a konania. Ale najviac by som chcela, aby ma učil Boh. Aby ma učil pokore, trpezlivosti, láskavosti i odvahe. Aby ma Boh naďalej viedol, chránil a strážil, napriek mojim slabostiam a nedostatkom.

Je koniec roka. Skutky a slová už našli svoje miesto. Niekam som posunula svoj čas či čas posunul mňa. Dnes už nič nemožno opraviť či zlepšiť. Dobré i zlé, všetko je za nami. Cítim voči životu úctu a som Bohu vďačná za dni, ktoré mi pripravil. Želám vám všetkým, aby ste aj vy záver roka prežili v zmierení s Bohom a pocítili pokoj v srdci a duši.

Eva Bachletová

PODPORTE, PROSÍME, NAŠE ÚSILIE ZA OBNOVU CIRKVI – FINANČNE A MODLITEBNE!

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z. je dobrovoľné združenie neordinovaných pracovníkov a členov Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku (ECAV). Vzniklo v roku 2013 pod pôvodným názvom Evanjelická jednota. **Poslaním** združenia je podporovať komplexný rozvoj ECAV, uplatnenie jej členov a laických pracovníkov na všetkých úrovniach jej správy s dôrazom na rozvoj misijnej a sociálnej práce, ekonomickej spolupráce a duchovný rast členov ECAV vo všetkých regiónoch Slovenska. Združenie má široko definované **ciele, ku ktorým patria:** rozvoj bratsko-sesterských vzťahov a modlitebných spoločností, vzdelávanie laických pracovníkov a prehĺbovanie vnútromisijnej práce v cirkvi, podpora aktivít, ktoré vedú k obnove jednoty a dôvery v cirkvi medzi ordinovanými (duchovní pracovníci) a neordinovanými ako i podpora vzájomnej spolupráce jednotlivých občianskych združení, organizácií a organizačných zložiek v ECAV. **Členstvo** v združení je individuálne ako aj kolektívne. Medzi zasadnutiami Valného zhromaždenia koordinuje činnosť združenia **Výkonný výbor**, ktorého členmi sú predseda a dvaja podpredsedovia združenia, koordinátor členskej základne a tlačový tajomník. Podporte, prosíme, finančne alebo modlitebne naše projekty:

Projekt – Budovanie a rozvoj nového komunikačného a misijného nástroja – Reformačných listov, ktoré sú dostupné emailom a na internete. Chceme byť moderným evanjelickým médiom, ktoré bude reflektovať činnosť ECAV na Slovensku s misijným zámerom. Do poznámky, prosím, uveďte: **Reformačné listy** alebo uveďte *variabilný symbol* číslo: 4024. Číslo bankového účtu združenie je: **IBAN: SK32 7500 0000 0040 2009 7346**. Ochotného darcu miluje Boh. **ĎAKUJEME**

ĎAKUJEME VŠETkým OCHOTným
DARCOM, KTORÍ POČAS ROKA 2018
FINANČNE PODPORILI PROJEKT RE-
FORMAČNÝCH LISTOV – NÁŠHO OB-
ČIANSKEHO ZDRUŽENIA HELP, O. Z. PRI-
JALI SME MILODARY VO VÝŠKE 2.775,50
EUR. ĎAKUJEME VÁM, LEBO LEN
S VAŠOU POMOCOU MÔŽEME VYKO-
NÁVAŤ NAŠU ČINNOSŤ. NECH VÁS PÁN
BOH BOHATO POŽEHNANÁ!
REDAKCIA REFORMAČNÝCH LISTOV

Dnes si prosím Vianoce!

Dnes si prosím Vianoce
S pesničkami, stromčekami,
darčekami, svetielkami,
Medovníkmi, jabĺčkami

Budú stačiť tri kilogramy Vianoc?
Nebudú!

Vianoce nie sú predsa na mieru!

Dnes si prosím Vianoce
nášho detstva, detstva našich detí,
detstva všetkých detí sveta
Vianoce s farbami, hračkami,
radosťou a smiechom,
nádejou a vierou

Dnes si prosím Vianoce
Bez klišé
Bez hádok
Bez smútku

Dnes si prosím Vianoce
S láskou a prekvapením
Dnes si prosím Vianoce
Aké ešte u mňa neboli!

...-...

Eva Bachletová

*Redakcia Reformač-
ných listov svojim
čitateľom
ku nastávajúcím
vianočným
a novoročným
sviatkom
praje
hojnosť pokoja, lásky
a svetla.
A do nového roku
2018 vyprosujeme
pre vás a pre našu
Evanjelickú cirkev a.
v. lásku, pokoj,
zdravie, lepšie vzťahy
... zmierenie
a napravenie krívd.
Pozdravujeme vás
anjelským
pozdravom:
„Sláva na výsostiach
Bohu a na zemi pokoj
ľuďom dobrej vôle“.*

*Redakcia
Reformačných listov*

Kontakt na tím Reformačných listov:

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

šéfredaktorka: Eva Bachletová	0905 813 782
Monika Cipciarová	0948 254 765
Martin Kováč	0905 269 078
Lubo Bechný	0905 345 764

Podnety a skúsenosti čakáme na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom. Viac informácií si môžete prečítať na www.help-ecav.sk